

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW

DOK-2-421-5/05/ML

Warszawa, dn.1.08.2005 r.

DECYZJA Nr DOK - 81/2005

Na podstawie art. 17 w związku z art. 12 ust. 1 oraz art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. z 2003 r. Nr 86, poz. 804 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek R.R. Donnelley Europe Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **wyraża zgodę** na dokonanie koncentracji, polegającej na przejęciu kontroli przez R.R. Donnelley Europe Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie nad spółką Poligrafia S.A. z siedzibą w Kielcach.

UZASADNIENIE

W dniu 10 czerwca 2005 r. do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej Prezes Urzędu bądź organ antymonopolowy) wpłynęło zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców, polegającej na przejęciu kontroli przez R.R. Donnelley Europe Sp. z o.o. (dalej R.R. Donnelley) nad spółką Poligrafia S.A. (dalej Poligrafia).

W związku z tym, iż spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji, tj.:

- łączny obrót przedsiębiorców biorących udział w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekroczył wartość określoną w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. z 2003 r. nr 86, poz. 804 z późn. zm. - dalej zwanej też ustawą antymonopolową), tj. równowartość 50 mln euro,
- nabycie udziałów innego przedsiębiorcy, powodujące przejęcie kontroli w sposób bezpośredni lub pośredni nad przedsiębiorcą jest jednym ze sposobów koncentracji, określonym w art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy antymonopolowej,
- nie występuje w tej sprawie żadna okoliczność z katalogu przesłanek wymienionych w art. 13 ustawy antymonopolowej, powodująca odstąpienie od konieczności zgłoszenia zamiaru koncentracji,

Prezes Urzędu wszczął postępowanie w powyższej sprawie, o czym zawiadomił stronę pismem z dnia 24 czerwca 2005 r., zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. nr 98, poz. 1071 z późn. zm.).

Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

Przyczyny i zakres koncentracji

R.R. Donnelley zamierza przejąć bezpośrednią kontrolę nad Poligrafią i pośrednią kontrolę nad jej spółką zależną, t.j. Poligrafią Bis Sp. z o.o. z siedzibą w Starachowicach. Koncentracja polega na nabyciu pakietu kontrolnego akcji Poligrafii od Baring CEF Investments IV Ltd z siedzibą na Cyprze, poprzez nabycie *Tajemnica przedsiębiorstwa* akcji.

Koncentracja stanowi część strategii grupy kapitałowej R.R. Donnelley & Sons Company, do której należy R.R. Donnelley, nastawionej na oferowanie jej odbiorcom w Europie wysokiej jakości platformy usługowej (usługi poligraficzne). Poszerzy ona tanią bazę produkcyjną grupy R.R. Donnelley & Sons Company w Europie Środkowej, umożliwiając jej w ten sposób poszerzenie oferty usług dla odbiorców europejskich i światowych.

Strony określiły szereg pozytywnych skutków zgłaszanej transakcji. Obejmują one:

- rozwój kluczowej europejskiej platformy poligraficznej; platforma ta może służyć do poszerzania bazy dostępu do nowych klientów,
- stworzenie możliwości sprzedaży usług Poligrafii, działającej dotychczas głównie w Polsce, na rynku europejskim,
- transfer nowoczesnej technologii do polskiej bazy produkcyjnej pozwalający na podniesienie jakości druku dla odbiorców w Polsce i szerzej w Europie,
- pełniejsze wykorzystanie efektów działania na zintegrowanym rynku wewnętrznym po przystąpieniu Polski do UE.

Opis przedsiębiorców biorących udział w koncentracji

1/Spółka aktywna – R.R. Donnelley

R.R. Donnelley wraz z R.R. Donnelley Poland Sp. z o.o. są jedynymi spółkami zależnymi grupy R.R. Donnelley & Sons Company działającymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

R.R. Donnelley zajmuje się sprzedażą swoich usług poligraficznych, jak też usług poligraficznych oferowanych przez R.R. Donnelley Poland Sp. z o.o. (spółka ta nie prowadzi sprzedaży dla stron trzecich i sprzedaje całość swoich usług R.R. Donnelley). Usługi oferowane przez polskie drukarnie R.R. Donnelley są częścią oferty kierowanej do klientów na rynku europejskim.

Grupa kapitałowa R.R. Donnelley & Sons Company

Grupa R.R. Donnelley & Sons Company jest międzynarodowym dostawcą usług poligraficznych z siedzibą w USA, świadczącym swe usługi klientom z sektora wydawniczego, ochrony zdrowia, reklamowego, detalicznego, telekomunikacyjnego, techniki, usług finansowych i innych branż. Jej działalność zlokalizowana jest przede wszystkim w Ameryce Północnej, a szczególnie w Stanach Zjednoczonych. Akcje R.R. Donnelley & Sons Company, która stoi na czele grupy, są notowane na Nowojorskiej Giełdzie Papierów Wartościowych (NYSE).

Na czele grupy kapitałowej R.R. Donnelley & Sons Company stoi, jak wspomniano, spółka R.R. Donnelley & Sons Company. W skład grupy wchodzi spółki zajmujące się dostarczeniem usług drukarskich. Grupa działa w Europie i dysponuje drukarniami w Polsce, Francji, Belgii, Holandii,

Wielkiej Brytanii i na Węgrzech, a usługi dostarczane są klientom rozszanym po całej Europie. Akcjonariat spółki R.R. Donnelley & Sons Company jest wysoce rozproszony i składa się z 10.058 akcjonariuszy.

Pod koniec grudnia 2004 roku spółka posiadała udziały bądź akcje w kilkudziesięciu spółkach zależnych. Poniżej przedstawiony jest uproszczony schemat grupy kapitałowej R.R. Donnelley & Sons Company, zawężony tylko do dwóch spółek działających w Polsce oraz ich dominantów.

Schemat 1

Tajemnica przedsiębiorstwa

Grupa kapitałowa R.R. Donnelley & Sons Company oferuje w Europie usługi drukowania różnego rodzaju publikacji, w szczególności czasopism, katalogów, instrukcji obsługi, wkładek handlowych, książek telefonicznych, książek (w miękkiej oprawie) i dokumentów finansowych.

Grupa kapitałowa R.R. Donnelley & Sons Company posiada dwa zakłady drukarskie w Polsce; oba z siedzibą w Krakowie.

Przeważającą część (ok. 90%) usług drukarskich oferowanych przez grupę kapitałową R.R. Donnelley & Sons Company w Europie stanowi druk offsetowy zwojowy. Drukarnie z grupy R.R. Donnelley & Sons Company wykonują także druk offsetowy arkuszowy i cyfrowy¹. Działalność grupy kapitałowej w zakresie druku arkuszowego ma charakter *de minimis* zarówno w Polsce, jak i w Europie. Grupa R.R. Donnelley & Sons Company sprzedaje jedynie niewielką ilość okładek i wkładek zlecając druk w technologii offsetu arkuszowego innym komercyjnym drukarzom.²

Głównymi odbiorcami usług grupy R.R. Donnelley & Sons Company (włączając polskie spółki zależne) są, m.in.:

- międzynarodowe firmy wydawnicze
- firmy prowadzące sprzedaż katalogową,
- firmy wydające książki telefoniczne,
- firmy działające w obszarze tzw. wysokich technologii i drukujące instrukcje obsługi swoich produktów,
- sieci handlowe,
- firmy usługowe w sektorze finansowym.

2/ Spółka pasywna - Poligrafia S.A. - wyłączną kontrolę nad spółką sprawuje spółka Baring CEF Investments IV Ltd (należy do grupy kapitałowej Baring – patrz schemat poniżej), która posiada 56,16% akcji Poligrafii. Poligrafia posiada 100% udziałów w spółce Poligrafia Bis Sp. z o.o. z siedzibą w Starachowicach. Spółka Poligrafia Bis Sp. z o.o. prowadzi działalność drukarską.

Poligrafia jest notowana na rynku równoległym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

Tabela 1

¹ RR Donnelley & Sons Company posiada cyfrowe zakłady drukarskie w Holandii i na Węgrzech. R.R. Donnelley & Sons Company nie świadczy usług w zakresie druku cyfrowego w Polsce ani na rzecz klientów w Polsce.

² Druk arkuszowy oferowany przez RR Donnelley & Sons Company jest tylko uzupełnieniem głównej oferty druku offsetowego zwojowego. RR Donnelley & Sons Company nie oferuje samodzielnie swych możliwości w zakresie offsetu arkuszowego.

Struktura własnościowa spółki Poligrafia S.A.

Akcjonariusz	Udział
Baring CEF Investment IV Limited	56.16%
ING TFI S.A.	9.99%
Commercial Union Otwarty Fundusz Emerytalny BPH CU WBK	8.82%
OFE PZU „Złota Jesień”	8.54%
Generali PTE S.A.	6.23%
Akcjonariusze mniejszościowi	10.26%

Poligrafia jest jednym z największych polskich przedsiębiorstw poligraficznych. Spółka specjalizuje się w drukowaniu czasopism, gazet i książek oraz katalogów i folderów, a także wkładek handlowych. Obecnie Poligrafia nie posiada skutecznego dostępu do rynku europejskiego.

Spółka posiada drukarnię w Kielcach oraz niedawno zbudowaną drukarnię w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Starachowicach (Poligrafia Bis Sp. z o.o.). Druk offsetowy zwojowy stanowi prawie 80% usług poligraficznych oferowanych przez Polografię.

Klientami Poligrafii są m.in. wydawcy czasopism, duże centra handlowe (ulotki reklamowe), wydawcy książek.

Grupa kapitałowa Baring (nazwa umowna)

Grupa Baring jest kontrolowana przez spółkę Value Four Capital Holdings Limited z siedzibą w Guernsey. Grupa składa się z funduszy inwestycyjnych oraz kontrolowanych przez nie spółek portfelowych (patrz schemat poniżej).

Schemat 2

Tajemnica przedsiębiorstwa

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

W myśl art. 4 pkt 8 ustawy o ochronie konkurencji, przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają dwa elementy: towar (rynek produktowy) i terytorium (rynek geograficzny).

Grupa kapitałowa R.R. Donnelley & Sons Company prowadzi działalność na następujących rynkach:

- druku offsetowego zwojowego z udziałem w rynku europejskim w wysokości 0,5%,
- druku offsetowego arkuszowego z minimalnym udziałem w rynku europejskim,
- druku cyfrowego z minimalnym udziałem w rynku w rynku europejskim.

Spółka R.R. Donnelley prowadzi działalność na rynkach:

- druku offsetowego zwojowego z udziałem w wysokości *Tajemnica przedsiębiorstwa* w rynku polskim i 0,5% w rynku europejskim,
- druku arkuszowego z udziałem w wysokości 1% w Polsce.

Grupa kapitałowa Baring prowadzi działalność na rynku poligraficznym poprzez swoje dwie spółki zależne - w Polsce poprzez Poligrafię oraz w Rumunii poprzez Infopress S.A. Łączny udział tych spółek w rynku druku offsetowego zwojowego w Europie nie przekracza 1% (udział Poligrafii 0,08%).

Poligrafia działa na następujących rynkach:

- druku offsetowego zwojowego w Polsce z udziałem w rynku **Tajemnica przedsiębiorstwa**,
- druku arkuszowego w Polsce z udziałem 1,4 %.

W odniesieniu do offsetowego druku zwojowego, konkurencja toczy się na płaszczyźnie **europejskiej**. Produkty drukowane tą techniką, czyli czasopisma kolorowe, katalogi i książki telefoniczne, książki są często drukowane w innych krajach niż te, w których znajduje się klient. Bliskość drukarni i szybkość przewozu tych produktów mają mniejsze znaczenie, gdyż są one drukowane z mniejszą częstotliwością. Dużi klienci wolą drukować takie produkty w jednym miejscu, bez względu na opóźnienie czasowe towarzyszące ich dystrybucji po całej Europie oraz z powodu łatwiejszej kontroli procesu i możliwości wykorzystania efektu skali, dzięki czemu można wynegocjować niższe ceny druku.

R.R. Donnelley uważa całość swoich mocy produkcyjnych w Europie za platformę obsługi wszystkich swych europejskich klientów. Około **Tajemnica przedsiębiorstwa** produkcji spółki R.R. Donnelley w Polsce przeznaczona jest na eksport do innych krajów europejskich i Rosji.

W zakresie druku offsetowego arkuszowego, konkurencja odbywa się głównie na płaszczyźnie **krajowej**, ponieważ koszty rozruchu są niskie i w każdym kraju występuje duża liczba konkurencyjnych usługodawców. Czynniki te oznaczają, że klienci rzadko muszą wychodzić poza miejscowych usługodawców.

Zatem rynkami właściwymi koncentracji są:

- rynek druku offsetowego zwojowego w Europie z udziałem spółek biorących udział w koncentracji w wysokości 0,6%,
- rynek druku offsetowego arkuszowego w Polsce z udziałem spółek biorących udział w koncentracji w wysokości 2,4%.

I. Rynki, na które koncentracja wywiera wpływ.

Mając na uwadze definicje rynków, na które koncentracja wywiera wpływ, zawarte w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów w *sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców* (Dz. U. z 2002r., Nr 86, poz. 334), organ antymonopolowy uznał, iż:

A/ Brak jest rynków, na które przedmiotowa koncentracja wywierałaby wpływ **w układzie horyzontalnym**.

W kontekście zgłoszonej koncentracji nie można wyodrębnić żadnego rynku, na którym indywidualny lub łączny udział w rynku przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji na tych rynkach przekracza 20%.

B/ W powyższej transakcji nie ma rynku właściwego, na który ta koncentracja wywierałaby wpływ **w układzie wertykalnym**, ponieważ uczestnicy koncentracji nie działają na rynkach stanowiących poprzedni lub następny szczebel obrotu w stosunku do rynku druku techniką offsetu zwojowego lub arkuszowego.

C/ Brak jest rynków, na które przedmiotowa koncentracja wywierałaby wpływ w układzie **konglomeratowym**, gdyż żaden z uczestników koncentracji nie dysponuje udziałem w jakimkolwiek rynku, na którym prowadzi działalność przekraczającym próg 40%.

II. Ocena skutków koncentracji.

Przepis art. 17 ustawy antymonopolowej stanowi, że Prezes UOKiK wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji na rynku.

Organ antymonopolowy uznał, że przedmiotowa koncentracja spełnia wskazane powyżej kryteria ustawowe. Przyjmując niniejsze stanowisko, Prezes UOKiK miał na względzie w szczególności, iż:

- brak jest rynków właściwych, na które koncentracja mogłaby wywierać wpływ w ujęciu horyzontalnym, wertykalnym i konglomeratowym,
- **rynek druku offsetowego zwojowego w Europie** - na tak wyznaczonym rynku wspólny udział R.R. Donneley (wraz z grupą kapitałową) i Poligrafii³ w sprzedaży wyniósł wartościowo 0,6 %,
- **rynek druku offsetowego arkuszowego w Polsce** - na tak wyznaczonym rynku wspólny udział R.R. Donnelley i Poligrafii oraz ich grup kapitałowych w sprzedaży wyniósł 2,4%.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

Zgodnie z art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Z upoważnienia Prezesa

Urzędu Ochrony Konkurencji

i Konsumentów

Podpisała
p.o. Dyrektora
Departamentu Ochrony Konkurencji
Monika Bychowska

Otrzymują:

1) Panowie
Krzysztof Kuik
Jakub Gubański
Michał Skwierczyński
Z kancelarii
White & Case, W. Daniłowicz,
W. Jurcewicz i Wspólnicy – Kancelaria Prawna
Spółka komandytowa
ul. Marszałkowska 142
00-061 Warszawa

pełnomocnicy
R.R. Donnelley Europe Sp. z o.o.
ul. Obrońców Modlina 11
30-733 Kraków

2) a/a

³ Do udziału w rynku druku offsetowego zwojowego w Europie nie wliczono sprzedaży rumuńskiej spółki Infopress SA., należącej do grupy kapitałowej Baring. Nawet włączenie całości sprzedaży Infopress S.A. do obrotów Poligrafii nie zmieni w istotny i znaczący sposób udziału obydwu biorących w koncentracji grup kapitałowych ww. rynku